

talt om, at man havde mere mod Acciden-
ferne end mod Højtidsret. Jeg har meget
nøjsagtig, — mener jeg i alt Fald selv —
gennemgaaet alt, hvad der er sagt om
denne Sag, og har faaet det Indtryk, at det
kun er Daabsret, man særlig har været
imod, men ikke de andre Accidenser. Og
hvis de to Mænd, som bleve nævnte, skulde
have været særlig ibrige mod Acciden-
ferne fremfor mod Højtidsret, maatte de i alt
Fald have stiftet Standpunkt, da de kom i
den store Kirkekommission af 1868. Og hvad
Regeringsforslagene angaar, som ere komne
frem siden, er det heller ikke rigtigt, at man
der har foreslaaet en fuldstændig Afløsning
af Offer og Accidenser. Særlig gælder dette
om det mest betydningsfulde Forslag — be-
tydningsfuldt ved den Mand, der fremsatte
det, nemlig Hall, og betydningsfuldt ved den
Skæbne, det fik, idet det jo var nær ved at
blive til Lov — at det stillede det frit, at
det ophævede Tvangsforanstaltninger. Hall
beregneede det saaledes, at Halvdelen maasse
vilde falde bort, men det er jo langt fra det
samme som en fuldstændig Afløsning. Hvad
de private Forslag angaar, have de jo ganske
vist holdt paa en fuldstændig Afløsning, men
de ere jo ikke komne langt og komme vist
heller ikke langt, thi det er i sin Orden, at
det er Regeringen, der tager Initiativet i en
saa overordentlig vanskelig Sag, og jeg tror
ikke, man behøver at være bange for, at
Regeringen skulde foreslaa noget, hvorved der
uden videre sloges en Streg over Acciden-
ferne, uden at der blev givet nogen Erstat-
ning. Hvis der skulde komme en saadan
Regering, forekommer det mig, at det ligger
sneblende nær at antage, at den ogsaa vilde
saa en Streg over Ofret, og saa er der
jo ikke vundet andet, end at vi have tabt
endnu mere, tabt denne halve Million. —
Hvad Spørgsmaalet angaar om ved Afløs-
ningssummens Beregning at lægge $\frac{1}{10}$ til,
synes det mig dog nok, at naar dette er
faktisk, at der er mange, som ikke føle det
som en Blyt at ofre, kunde det, naar der
skal afløses for bestandig, være noget, der
talte for, at de offerberettigede fik det nogen-
lunde erstattet, som disse Mænd have und-
ladt at ofre.

Jeg tror ikke, at det ærede Medlem var
fuldstændig nøjsagtig i sine Opgivelser med
Hensyn til Ofrets Fremgang eller Tilbage-
gang. Det er rigtigt, at i Tidsrummet fra
1855—59 udgjorde Ofret 838,000 Kr., og
i det senere Tidsrum 942,000 Kr., men fra
1883—92 var det ikke 1,079,000 Kr., men
derimod 852,000 Kr., hvad der jo er en
meget betydelig Forskel. Med andre Ord,
det var ikke synderlig mere, end det var i

1859, og naar man saa tager i Betragtning,
at der siden den Tid er kommet mange flere
Lærere og Præster til at dele det, og at
Folkemængden er tiltaget i meget høj Grad,
forekommer det mig at være temmelig faktisk,
at det er gaaet meget tilbage. Det ligger jo
ogsaa i Sagens Natur, at naar troværdige
Lærere, den ene efter den anden, forsikre
det, og naar der paa alle Lærermøder rundt
omkring i Landet vedtages Udtalelser om, at
Ofret er gaaet tilbage, maa det virkelig
være gaaet tilbage. Dette, at man før har
talt om, at saa en Erstatning af $\frac{1}{5}$, gjaldt
ikke Ofret, men Accidenferne, og det stod i
Forbindelse med, at man her i Tinget har
holdt paa, at man ikke burde forbyde Præ-
sterne at tage imod Gaver, og derhos har
været temmelig sikker paa, at de altid vilde
saa noget, der vilde være en rimelig Erstat-
ning for den Jemtebel, som de tabte. Det
kan være rigtigt nok, at naar man afløser
uvisse Indtægter og gør dem til visse, saa
maa der kvitteres noget for det, men kun
under den Forudsætning, at vedkommende
selv forlange Afløsningen. Men naar man
stiller sig paa det Standpunkt, at disse Ydel-
ser ganske vist ere uvisse, men at, naar der
er kirkelige Grunde for, at vi for vort
Vedkommende ikke forlange dem forandrede,
saa forekommer det mig ubilligt, at man
kvitterer noget deri.

Til det ærede Medlem for 9de Kreds
(S. Jensen) vil jeg bemærke, at han aaben-
bart gør baade den højtærede Minister og
mig Uret, naar han taler om, at Lærer-
standen skal være Tærfdyr for at faa Offeret
afløst for Præstestanden. Det er jo meget
langt fra at være Tilfældet. Tværtimod,
da jeg havde Ordet i denne Sag for to Aar
siden, gjorde jeg udtrykkelig opmærksom paa,
at det var mest nødvendigt for Lærerstanden
at faa Offeret afløst, thi for dens Vedkom-
mende gaar det mest tilbage. Jeg har netop
i Dag saa udtrykkelig som muligt fremhævet,
at det var af Hensyn til Lønningsforlaget
i Folketinget, af Hensyn til Lærerstanden,
at vi endelig maatte se at komme overens
om dette Forslag. Jeg tror altsaa ikke, at
vi have forurettet Lærerne i vor Tankegang.
Derimod forekommer det mig nok, at det
ærede Medlem kom Præsterne noget for
nær, naar han uden videre vilde af-
løse ikke blot Accidenferne, hvad jeg, som
sagt, ikke er saa bange for, men ogsaa Ofret
for Lærernes Vedkommende uden at tænke
paa at faa det afløst for Præsternes Ved-
kommende før i den ubestemte Fremtid, da
vi opnaa at faa en Præstelønningslov; thi
det er klart nok for Ofrets Vedkommende,
at afløser man det for Lærerne, men ikke